

het moment

Onderdeel van Docendo Opleidingen

docendo

Opleidingen voor ritueel begeleiden

Bij grote veranderingen in het leven verlangen we naar passende rituelen en symboliek. Van geboorte en overlijden tot en met huwelijk en scheiding: met onze opleidingen voor ritueelbegeleiding leiden we je op om belangrijke momenten de juiste vorm en inhoud te geven.

het moment

Onderdeel van Docendo Opleidingen

Het moment
van licht, lucht
en energie

Ritueel begeleiden rondom de dood of bij leven

Als ritueelbegeleider geef je betekenis aan grote veranderingen in iemands leven, zoals een huwelijk, scheiding, geboorte of overlijden. Door bij elke verandering te kiezen voor het juiste ritueel, geef je mensen houvast, licht en ruimte. Om je te leren hoe je dat doet, bieden we twee opleidingen aan: 'Ritueel begeleiden rondom de dood' en 'Ritueel begeleiden bij leven'.

Als ritueelbegeleider begeleid je een ritueel voor een specifieke gebeurtenis. Een ritueel dat past bij het hoogte- of dieptepunt, en dat betrokkenen ondersteunt om daarna weer verder te gaan. Je speelt daarmee een belangrijke, faciliterende rol bij betekenisvolle transformatieprocessen.

Over het beroep

Het beroep van ritueelbegeleider is inspirerend en creatief. Na het afronden van de opleiding zijn er veel kansen op diverse terreinen. Ritueelbegeleiders worden namelijk steeds vaker ingezet door mensen die écht inhoud willen geven aan een grote verandering in hun leven, zoals het afscheid van een overledene. Maar ze zijn er ook om initiaties en andere overgangsmomenten in het leven bijzonder te maken, zoals pensioneringen, verhuizingen en jubilea.

Inhoud en aanpak

De opleiding is op hbo-werk- en denkniveau en kent twee varianten: 'Ritueel begeleiden rondom de dood' en 'Ritueel begeleiden bij leven'. Bij aanvang van de opleiding kies je voor een van de varianten. De opleidingen lopen parallel aan elkaar, maar bevatten verschillende opdrachten. Ze vinden gelijktijdig en in dezelfde groep plaats.

Natuurlijk leiden we je theoretisch op aan de hand van diverse methoden en technieken. Maar we bieden ook praktische toepassingen aan: van stage en coaching tot en met videotraining, het oefenen van je performance en het schrijven van pakkende teksten

Persoonlijke en zakelijke competenties

De opleiding focust op alle competenties die horen bij het vak, zowel zakelijk als persoonlijk. Zo maak je een individueel ontwikkelplan dat na de opleiding de basis is voor jouw verdere koers. Ook werk je aan je beroepshouding, stel je je eigen pr-materiaal samen en train je je presentatievaardigheden.

Voor de opleiding gebruiken we een op maat gemaakte reader. Elke studiedag sluit je af met een persoonlijke opdracht die je binnen een vastgestelde termijn moet inleveren. Die opdracht moet je met een voldoende afsluiten om het diploma te kunnen halen.

Tijdens de opleiding doe je verslag van je stage en je persoonlijke ontwikkeling als ritueelbegeleider. Samen met de andere deelnemers presenteer je een viering, dienst of ceremonie en werk je aan een vrije opdracht. Om je leerproces te ondersteunen, leggen we veel van deze taken op video vast.

Informatiedag

Om je kennis te laten maken met de opleidingen van Het Moment, organiseren we regelmatig informatiedagen. Die staan volledig in het teken van de opleidingen 'Ritueel begeleiden rondom de dood' en 'Ritueel begeleiden bij leven'.

De informatiedag is dé kans om onze opleidingen te ontdekken. Zo maak je kennis met onze trainers, medestudenten en het studieprogramma. En natuurlijk is er alle tijd en ruimte om je persoonlijke vragen over onze opleidingen te stellen.

Is het wat voor jou?

Na het bijwonen van een informatiedag weet je precies wat onze opleidingen inhouden en wat ze je kunnen brengen. Er is dan ook geen betere en snellere manier om erachter te komen of de sfeer, het aanbod en de aanpak van Het Moment bij je past. Kortom: een informatiedag levert je veel op!

Benieuwd naar alle actuele data, kosten en informatie? Scan de code of ga naar hetmoment.nu.

Wanneer het moment
vraagt om licht, lucht
en energie

het moment

Onderdeel van Docendo Opleidingen

Begeleiding

Elke studiegroep heeft een trainer en een co-trainer die zelf ritueelbegeleider zijn. Een studiegroep bestaat uit minimaal acht en maximaal vijftien deelnemers. Tijdens de opleidingsperiode zijn de trainers bereikbaar voor informatie en advies. Bovendien voer je met hen evaluatiegesprekken over je ontwikkeling. In de tweede fase van de opleiding krijg je ook een stagebegeleider.

Naast de lesdagen vinden er zeven intervisiebijeenkomsten plaats. Daarin bespreek je in groepsverband je ervaringen en persoonlijke ontwikkeling. Tijdens de opleiding voer je verder nog drie individuele coachgesprekken met de (co-)trainer.

Aanmelding en toelating

Deze opleiding vraagt om hbo-werk- en denkniveau. Wanneer je dat niet kunt aantonen, maar er wél aan denkt te voldoen, gaan we hierover graag met je in

gesprek. Je kunt je voor de opleiding aanmelden door het formulier in te vullen en op te sturen. Zodra we het hebben ontvangen, sturen we je een aanvullende vragenlijst toe. Als we die beoordeeld hebben, maken we een afspraak voor een contactmoment. Daarna bevestigen we je inschrijving schriftelijk.

Opbouw opleiding en studiebelasting

In totaal bestaat de opleiding uit 23 trainingdagen, verdeeld over drie fases. De eerste fase (dag 1-12) staat in het teken van de basisopleiding. De tweede fase (dag 13-18) omvat het practicum met videotraining en een stage van 60 uur bij een afgestudeerde ritueelbegeleider. De derde fase (dag 19-23) staat volledig in het teken van zakelijk ondernemen en opdrachtgeving. Naast de lesdagen en stageperiode neem je deel aan zeven intervisiebijeenkomsten. Voor elke studiedag moet je je zelfstandig voorbereiden (ongeveer één dag).

Kosten

Je kunt de opleiding op twee manieren volgen: in losse fases of in één keer compleet. In het laatste geval krijg je korting en hoef je je maar één keer in te schrijven.

Fase 1	2.700 euro
Fase 2	1.600 euro
Fase 3	1.100 euro
Totale opleiding	5.200 euro

Bij deze kosten zijn inbegrepen:

- Verplicht studiemateriaal
- Drie individuele coachgesprekken
- Drie opnames van persoonlijke presentaties
- Koffie, thee en lunch tijdens de trainingdagen
- Deelcertificaat of diploma tijdens de gezamenlijke afsluiting met een hapje en een drankje.

De kosten zijn exclusief de aanschaf van de verplichte vakliteratuur.

Diploma

Na het afronden van de opleiding ontvang je een diploma. Je slaagt voor de opleiding als je alle trainingdagen hebt gevolgd, en alle opdrachten en de stage op tijd en met een voldoende hebt afgerond.

Locatie

De lessen vinden plaats in ons opleidingsinstituut aan de Elzenkade 1-3 in Houten. In dit centraal gelegen kantoorpand bevinden zich onze moderne leslokalen.

Op de volgende pagina's vind je alle informatie over wat we per studiedag behandelen.

Benieuwd naar alle actuele data, kosten en informatie? Scan de code of ga naar hetmoment.nl.

Lesprogramma Het Moment

Lesprogramma fase 1

Dag 1: Visie en beleid

Op de eerste studiedag maak je kennis met onze visie op persoonlijk ritueel begeleiden. Dat doen we op een kerkelijke, persoonlijke of zakelijke manier. Als student ontwikkel je uiteindelijk ook een eigen kijk hierop. Daarnaast krijg je inzicht in het belang van een persoonlijk netwerk, en je ontdekt de kracht van het delen van ervaringen.

Dag 2: Tradities in Nederland

Als je voor de opleiding 'Ritueel begeleiden rondom de dood' kiest, verdiep je je in de uitvaart door de eeuwen heen. Daarbij is er aandacht voor aloude tradities en moderne visies. Bij de opleiding 'Ritueel begeleiden bij leven' focus je op initiatie-, relatie- en werkrituelen. Van eeuwen geleden tot nu.

Dag 3: De drie dimensies

Natuurlijk wil je een ritueel op een persoonlijke manier vorm en inhoud geven. Maar dat is niet zo eenvoudig als het lijkt. Je leert daarom voor samenhang tussen de activiteiten te zorgen én betekenis toe te voegen voor alle betrokkenen. Eigen inzicht is daarbij belangrijk, maar inzicht in de (on)mogelijkheden van betrokkenen nog veel meer.

Dag 4: De rollen van de ritueelbegeleider

Op de vierde studiedag sta je stil bij alle rollen van de ritueelbegeleider in de praktijk. Je bent een coach, een performer en een organisator. Je geeft inhoud aan een ritueel, je geeft voorlichting en je biedt nazorg. En ondertussen heb je voortdurend aandacht voor de zelfredzaamheid van alle betrokkenen. Hoe je dat leert? Een gastspreker deelt zijn ervaringen.

Dag 5: De vier niveaus van de mens

Bij de mens zijn vier niveaus te onderscheiden: het lichaam, de emotie, het verstand en de spiritualiteit. Als er een verandering in iemands leven plaatsvindt, is diegene in disbalans. Tijdens deze les leer je die disbalans plaatsen, kennen en herkennen. Bovendien ontdek je dat omgaan met verlies een ware levenskunst is.

Dag 6: Symbolen en rituelen

Symbolen en rituelen spelen een belangrijke rol in ons dagelijks leven. Maar wat zijn symbolen? En wat zijn rituelen? En hoe ga je hier mee om? Je krijgt antwoord op deze vragen, zodat je als ritueelbegeleider een grotere symbolische gevoeligheid ontwikkelt. Daardoor word je je nog meer bewust van de kracht van een ritueel.

Dag 7: Symbolen in de kunst

Literatuur, theater, muziek, dans, beeldende en audiovisuele kunst... je leert vanuit verschillende kunst-disciplines hoe persoonlijke symbolen het thema en de boodschap kunnen uitdrukken. In woord, beweging of verbeelding.

Dag 8: Rouw- en transitieprocessen

Op dag acht verdiep je je in het rouwproces en veranderingen, want voldoende theoretische kennis is een voorwaarde om rituelen professioneel te kunnen leiden. Je ontdekt hoe een ritueel het verleden met de toekomst verbindt. En ook wat het betekent voor het rouw- of transitieproces.

Dag 9: Communicatie

Gesprekstechnieken kun je leren. Daarom helpen we je om een actieve luisterhouding aan te nemen, waarbij je doorvraagt en samenvat. Als ritueelbegeleider is het ook belangrijk dat je aan het veranderingsproces van mensen werkt. Dat doe je door hen op de juiste manier te coachen en te betrekken bij het ritueel.

Dag 10: Methodes en technieken

Je komt alles te weten van de zonnebloemmethode. Die methode is door ons ontwikkeld om tot een persoonlijk symbool te komen. Ook leer je andere methodieken toe te passen, zoals de interviewtechniek, de associatiemethode en mindmapping. Zo kom je tot een juist beeld van de overledene of diegene die het ritueel ondergaat. En uiteindelijk tot een persoonlijk symbool.

Dag 11: Creativiteit

Het doel van dag elf: als ritueelbegeleider ontvankelijk worden voor allerlei creatieve werkvormen. Onder meer door daarmee te experimenteren. Daarbij gaat het om vormen als tekst, muziek, beweging, beeldende kunst en audiovisuele middelen. Ook maak je kennis met het creatieve proces om een passend thema voor het ritueel te kiezen.

Dag 12: De structuur van een bijeenkomst

Hoe zorg je met persoonlijke symbolen en passende rituelen voor spanningsopbouw, afwisseling en een hoogtepunt? Door een eigen bijeenkomst samen te stellen. Zodoende word je gestimuleerd in creatief denken en doen. Ook werk je aan een professionele houding om rituelen bewust en gestructureerd te kunnen voltrekken.

Lesprogramma fase 2

Dag 13: Presentatietechniek

De dertiende dag heeft een praktisch karakter. Je leert jezelf als ritueelbegeleider in de schijnwerpers te zetten en je kwaliteiten te presenteren: verbaal, non-verbaal en schriftelijk. Ook maak je een eerste aanzet voor een inspiratiemap, waarmee je je identiteit kunt uitwerken. Zelfkennis is namelijk zeer belangrijk.

Dag 14: Een overweging of tekst schrijven

Ter voorbereiding op de les oefen je het voordragen van een gedicht en analyseer je een overweging of tekst. Daarna ontdek je de kunst van retoriek, vind je uit hoe je toehoorders kunt boeien en binden én leer je waar een tekst minimaal aan moet voldoen. Voordat je de pen pakt, ben je zo in alle opzichten voorbereid.

Dag 15: Een overweging presenteren

Een belangrijk onderdeel van iedere afscheidsviering of bijeenkomst is het persoonlijke woord. Probeer daarbij een transformatie teweeg te brengen, want daarmee kun je een nieuwe betekenis aan de situatie geven. Nu en in de toekomst. Je krijgt handvatten om zelf teksten voor te dragen én om nabestaanden te helpen bij hun presentatie.

Dag 16: Werken met je laptop

Het beroep van ritueelbegeleider vraagt erom dat je creatief kunt werken met de mogelijkheden van een laptop. Van beeld en geluid tijdens een bijeenkomst tot en met flitsende presentaties. Ook laten we je zien waar je de kennis vandaan haalt om bij de tijd te blijven, want de ontwikkelingen in ons vak gaan snel.

Dag 17 en 18: Eigen viering of bijeenkomst presenteren

Tijdens twee trainingdagen worden eigen vieringen en bijeenkomsten gepresenteerd. Samen met andere studenten en in elkaars aanwezigheid. Natuurlijk ontvang je daarbij waardevolle feedback. Daarbij ligt de focus op je rol als ritueelbegeleider. Ook krijg je terugkoppeling op de samenstelling van de bijeenkomst en op de manier waarop je deze presenteert.

het moment

Onderdeel van Docendo Opleidingen

Lesprogramma fase 3

Dag 19: Persoonlijke PR

Als ritueelbegeleider ben je de personificatie van je product. Want je expertise, uitstraling en werkwijze: dát is je PR. Ben je klaar om voor spiegel te staan? Op dag negentien is er aandacht voor je imago en identiteit, voor de waarden die je uitstraalt en voor je transformatieprincipes.

Dag 20: Marketing

Om je marketingmogelijkheden te onderzoeken, begin je met een analyse van de vijf P's: product, plaats, prijs, promotie en persoonlijkheid. Op basis van deze uiteenzetting kom je tot een beeldmerk en een bedrijfsnaam. Met de 'wheel of focus' leer je vervolgens je positie in de markt te bepalen. Dat is positionering; de zesde P.

Dag 21: Social Media

Social media biedt kansen voor je marketing. Maar uiteraard niet zonder kennis en inzicht van de verschillende kanalen. Welk medium zet je in, hoe én waarom? Je leert meer over elk platform en raakt vertrouwd met de mogelijkheden.

Dag 22: Je eigen organisatie

Op de voorlaatste studiedag komen een aantal essentiële zaken voor een succesvolle onderneming aan bod. Je gaat aan de slag met een actieplan voor het komende jaar. Het uitgangspunt? Persoonlijk effectief management. Je onderzoekt kansen, bepaalt je strategie en maakt een begroting.

Dag 23: Vakspecialisatie

Je bent er bijna! Op de laatste studiedag presenteer je een individuele vrije opdracht. Het onderwerp is gerelateerd aan het vak én aan jouw bijzondere belangstelling. Zo krijgt ieders uniciteit een mooi podium. Om het extra bijzonder te maken, mag je een introductie meenemen. Ter afsluiting blikken we als studiegroep samen terug op de opleiding.

“Van de kracht van symbolen naar het vormen van rituelen”